

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ԲՆԱԴԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ

Է. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«16» 05 2019թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000027

Ձեռնարկողը՝

«Էյ Թի Էմ Էս Սոյուզնա» ՍՊԸ

Ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/3

Գործունեությունը՝

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ի «Քարհանք»

110/10 կվ ենթակայանի յուղահեռացման համակարգի

վերակառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության

նախնական գնահատման հայտ

Ք. Երևան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Դոնոյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 000027

<<16 >> 05 2019թ.

<<Հայաստան էլեկտրական ցանցեր>> ՓԲԸ-ի <<Քարհանք>>110/10 Կվ ենթակայանի յուղահեռացման համակարգի վերակառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող՝

<<ԷՅ ԹԻ ԷՍ ԷՍ Սոլյուշնս>> ՍՊԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Նախնական գնահատման հայտ
Գ կատեգորիա

Տեղադրման վայրը՝

ք. Երևան, Նորք-Մարաշ վարչական շրջան,

<<Քարհանք>> 110/10 Կվ ենթակայանի յուղահեռացման համակարգի վերակառուցման նախագիծը նախատեսվում է իրականացնել Երևանի Նորք-Մարաշ վարչական շրջանում՝ <<Քարհանք>> 110/10 Կվ ենթակայանի տարածքում: Ենթակայանի հողատարածքի ընդհանուր մակերեսն ըստ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցման թիվ 1034346 վկայականի 1861մ² է, իսկ հողամասի նպատակային նշանակությունը բնակավայրերի է, օգտագործման նպատակը՝ ենթակայանի սպասարկման համար:

Գործունեության նպատակն է՝ վերակառուցել ենթակայանի տրանսֆորմատորներից արտահոսած յուղերի հավաքման և կուտակման (յուղահեռացման) համակարգը, որն իր մեջ ներառում է յուղընդունիչներ, յուղահեռացուցիչ և յուղահավաք: Վերակառուցումը նպաստելու է վթարների և հրդեհների կանխարգելմանը, դրանց առաջացման դեպքում ապահովելու է տրանսֆորմատորներում առկա յուղերի կազմակերպված հոսքը և կուտակումը՝ յուղահավաքում:

Համաձայն նախնական գնահատման հայտի <<Քարհանք>> 110/10 Կվ ենթակայանում տեղադրված S1 և S2 տրանսֆորմատորների յուղահեռացման համակարգը գրեթե չի գործում: Նախնական հայտով նախատեսվում է յուղընդունիչների վերակառուցում, յուղահեռացուցիչ(փակ կոյուղագիծ) և յուղահավաքի կառուցում: Յուղահավաքը լինելու է 6x3x3,45մ առանցքային չափերի և 62.1մ³ ծավալով ստորգետնյա, միաձույլ երկաթբետոնե կառույց: Այն հաշվարկված է ամենաշատ ծավալի յուղ պարունակող մեկ տրանսֆորմատորից արտահոսող առավելագույն յուղի (100%) ծավալի և հրդեհամարման համար անհրաժեշտ ջրի ծավալի(20%) հավաքման չափով: Յուղընդունիչների վերակառուցելուց, յուղահեռացուցիչի և յուղահավաքը կառուցելուց հետո, նախքան գրունտի հետլիցքը, յուղահավաքը փորձարկվելու է

ոռոգման ջրով: Վերակառուցված համակարգի արդյունքում վթարված տրանսֆորմատորներից արտահոսող յուղը թափվելու է յուղընդունիչներ և փակ ստորգետնյա պողպատե խողովակով (յուղահեռացուցիչ) ինքնահոս տեղափոխվելու է դեպի յուղահավաք: Յուղահեռացուցիչ խողովակների հատվածներում տեղադրվելու են միաձույլ երկաթբետոնե դիտահորեր:

Նախնական գնահատման հայտով ենթակայանի յուղահեռացման համակարգի վերակառուցումը կատարվելու է 40 օրում, 4 հաջորդական փուլերով՝ քանդում, յուղընդունիչների վերակառուցում, յուղահեռացուցիչի և յուղահավաքի կառուցում:

Աշխատանքների կատարման ընթացքում նախատեսվում է օգտագործել տեխնիկական միջոցներ՝ ավտոամբարձիչ, բեռնատար մեքենա, էքսկավատոր, բետոնախանիչ: Հողային աշխատանքների որոշ մասը կատարվելու է ձեռքով: Քանդման և վերանորոգման փուլերում առաջանալու են կենցաղային և շինարարական՝ վտանգավորության 4-րդ և 5-րդ դասերին համապատասխան թափոններ:

- յուղընդունիչի հավաքովի բետոնե եզրաքարերի և հիմքի քանդվածք (152տ) շինարարական աղբի տեսքով, որը տեղափոխվելու է Աջափնյակի շինարարական թափոնների աղբավայր,

- ասֆալտ-բետոնե խառնուրդի մնացորդներ(2.5տ), որը հանձնվելու է ասֆալտպատող ընկերություններին,

- սև մետաղի ջարդոն(2,2 տ), որն իրացվելու է համապատասխան մասնագիտական ընկերությունների կողմից,

- փորման արդյունքում առաջացած գրունտ, հողային հանվածքի տեսքով(211,4 մ³), որն օգտագործվելու է այլ ենթակայանում որպես հետլիցք,

- յուղոտված լաթեր(0,01տ)՝ 1/10 հարաբերությամբ խառնվելու է առաջացած կենցաղային աղբին և տեղափոխվելու է քաղաքային աղբավայր,

- կենցաղային չտեսակավորված աղբ(0,1տ), որը տեղափոխվելու է քաղաքային աղբավայր:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ է կատարել 251.4 մ³ ծավալով փորման աշխատանքներ, որից 40 մ³ հողն օգտագործվելու է փորված հատվածների հետլցման և տարածքների հարթեցման համար: 211.4 մ³-ը հողը պահվելու է ենթակայանի հարևանությամբ ծածկված վիճակում, հետագայում տեղափոխվելու է այլ ենթակայանի տարածք, որպես լիցք օգտագործելու նպատակով: Հետլցման համար նախատեսված հողային ծավալի 2մ³-ը բուսահող է, որը ենթակայանի տարածքում համապատասխան պայմաններում պահպանվելուց հետո օգտագործվելու է, որպես յուղընդունիչների հարակից տարածքների հարթեցված մակերեսների վերին շերտ: Հետլիցքի համար օգտագործվելու է նաև յուղընդունիչների խիճը (28,9 մ³):

Շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների կատարման ժամանակ օգտագործվելու են շինանյութեր, բնառեսուրսներից ջուր՝ տարածքների ջրցանի, հողի (գրունտի) խոնավացման, շինանձնակազմի խմելու կենցաղային նպատակների և յուղահեռացման համակարգի փորձարկման համար: Ջրցանի (8մ³) և յուղահեռացման համակարգի փորձարկման համար (20մ³) ջուրը վերցվելու է ենթակայանի կանաչ գոտիների ոռոգման ջրահամակարգից՝ «ՀԷՅ» ՓԲԸ-ի և «Վեոլիա» ՓԲԸ-ի միջև գործող պայմանագրի համաձայն:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման վերջին փուլում կատարվելու է տարածքի հարթեցում և բարեկարգում: Հատուկ կանաչապատման աշխատանքներ չեն իրականացվելու, քանի որ շոգ եղանակներին բուսածածկույթը կարող է հրդեհների տարածման պատճառ դառնալ:

Յուղահեռացման համակարգի շահագործման փուլում, հնարավոր վթարների դեպքում առաջանալու է յուղահավաքում կուտակվող տրանսֆորմատային յուղ՝ պոլիբրոմացված

դիֆենսիվներ և տերֆենսիվներ չպարունակող (3-րդ դաս) կամ պոլիքլորացված դիֆենսիվներ և տերֆենսիվներ պարունակող (1-ին դաս) թափոններ: Պոլիքլորացված բիֆենսիլների պարունակությունը որոշելու համար, մինչև ենթակայանի տարածքից յուրի տեղափոխելը կատարվելու է տրանսֆորմատորային յուղի նմուշի քիմիական անալիզ: Կախված անալիզի արդյունքից, պոլիքլորացված դիֆենսիվներ և տերֆենսիվներ չպարունակելու դեպքում, յուղահավաքում կուտակված տրանսֆորմատորային յուղը <<ԷՑ>> ՓԲԸ-ի մասնագիտացված կապալառու՝ <<Էներգանորոգում>> ԲԲԸ-ի կողմից պոմպահանվելու և ավտոցիստեռնով տեղափոխվելու է յուղազտիչ կայան՝ գտման և վերարտադրման նպատակով: Պոլիքլորացված բիֆենսիլների թույլատրելի (50ppm) մեծությունից ավել պարունակելու դեպքում թափոնները չեն վերամշակվելու, այլ ուղարկվելու են <<ԷՑ>> ՓԲԸ-ի պահեստարան՝ հետագա ոչնչացման նպատակով: Պոլիքլորացված բիֆենսիլներ պարունակելու դեպքում յուղոտված լաթերը ևս տեղափոխվելու են <<ԷՑ>> ՓԲԸ-ի թափոնների պահման տեղամաս՝ հետագա ոչնչացման նպատակով:

Նախատեսվող գործունեությունը կատարվելու է ենթակայանի արտադրական տարածքում, որը գտնվում է երկարամյա մարդածին ազդեցության ներքո, ինչը չի առաջացնելու շրջակա միջավայրի վրա լրացուցիչ ազդեցություններ: Ազդեցությունները հիմնականում կապված են՝ փորման, բեռնման, հողային, բետոնային աշխատանքների, հողային զանգվածների, թափոնների տեղափոխման, հակայուղային ներկերի, նյութերի օգտագործման, շինարարական տեխնիկայի շահագործման, ճանապարհների ծանրաբեռնվածության հետ, որոնք շրջակա միջավայրի վրա կունենան նվազագույն և կարճատև ազդեցություններ՝ թույլատրելի նորմերի սահմաններում:

Համաձայն նախնական գնահատման հայտի նախատեսվում է օդային ավազանի, հողային ռեսուրսների աղտոտումից պահպանման, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման, թափոնների կառավարման, աղմուկի մակարդակի, արտակարգ իրավիճակների դիսկի նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ.

- տարածքում աղբի, շինարարական նյութերի և թափոնների բաց այրման արգելում,
- փոշու արտանետման նվազեցման նպատակով՝ հողի և այլ շինանյութերի տեղափոխում՝ ծածկված թափքով մեքենաներով,
- հողաբուսաշերտի պահպանում՝ ՀՀ կառավարության 08.09.2011թ. թիվ 1396-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան,
- շինանյութերի, գրունտի և բուսահողի ծածկում՝ ջրադիմացկուն թաղանթով,
- յուղընդունիչների խճի պահում ծածկի տակ՝ ՊՎՔ պարկերում,
- օդերևութաբանական անբարենպաստ պայմանների դեպքում շինարարական աշխատանքների դադարեցում,
- յուղի արտահոսքը կանխելու համար՝ շինարարական տեխնիկայի սպասարկում մասնագիտացված կետերում,
- հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու համար՝ յուղի և տեղումային ջրերի պոմպահանման աշխատանքների ժամանակ հատուկ պաշտպանիչ տակդիրների կիրառում և այլն:

Փորձաքննական եզրահանգումներ. հայտի փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են բնապահպանության նախարարության ստորաբաժանումները: Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Երևան քաղաքում իրականացվել են հանրային քննարկումներ, որի արժեքացրում հանրությունը դրական է արտահայտվել նախատեսվող գործունեության կատարման:

Նախատեսվող գործունեությունը շրջակա միջավայրի վրա կունենա նվազագույն և կարճատև ազդեցություն, կնպաստի ենթակայանում հնարավոր բռնկումների, հրդեհների կանխարգելմանը և շրջակա միջավայրի պահպանմանը:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է հետևել նախնական գնահատման հայտով ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների կատարմանը, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ուղղված բնապահպանական և շինարարական նորմերի պահպանմանը:

2. Նախատեսվող շինարարական աշխատանքներն անհրաժեշտ է իրականացնել և ավարտել օրվա սահմանված ժամերին՝ բնակելի տարածքներում աղմուկից և ճանապարհների բեռնվածության ավելացումից խուսափելու համար:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

<<ԷՅ ԹԻ ԷՄ ԷՍ Սոլյուշնս>> ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Երևան քաղաքի Նորք-Մարաշ վարչական շրջանում՝ <<Քարհանք>> 110/10 Կվ ենթակայանի տարածքում նախատեսվող յուղահեռացման համակարգի վերակառուցման նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով

Գլխավոր մասնագետ

Թ. Նուրիջանյան